Levensloop Célistin Freinet

Freinet werd geboren in Gars, in 1896, en ging naar de dorpsschool en vervolgens naar het secundair onderwijs in Grass. Daarna ging hij studeren om schoolmeester te worden in Nice. Hij heeft maar weinig over zijn eigen schooltijd verteld. En wat hij erover vertelde, is in één woord samen te vatten: verveling. Zelf wilde hij een school oprichten waar kinderen echt geboeid zijn.	1
De Eerste Wereldoorlog brak uit terwijl hij studeerde. (1914) Hij werd naar het front gestuurd. Eerst naar een rustig front, daarna belandt hij in de loopgraven van Soissons, waar hij zwaar gewond geraakt. Later schreef hij hierover: *Zij zal niet terugkeren, mijn verloren jeugd. De bladeren zijn dit jaar te vroeg uitgekomen.* Zelf wilde hij een school oprichten waar jongeren niet leerden om zich gehoorzaam te laten afslachten, maar waar ze voor zichzelf leerden nadenken.	2
Freinet is in de jaren 1920 lid van de socialistische partij, waar hij ondervindt hoe belangrijk het is om samen democratische beslissingen te nemen. Hij richt in zijn klas ook een zichzelf besturende coöperatie of samenwerking op met een door de leerlingen gekozen voorzitter, secretaris en penningmeester. Daar leren leerlingen samen argumenteren, compromissen en beslissingen maken.	3
Freinet krijgt samen met zijn vrouw, Elise, een kunstenares, één dochter in 1929: Madeleine, beter bekend als Baloulette, afgekort tot Bal. Bal krijgt “natuurlijk taalonderwijs”. Ze leert praten, tekenen, schrijven en lezen zonder methodes of driltechnieken, maar gewoon door al doende te leren. Dit principe paste Freinet ook toe in zijn scholen.	4
Freinet schrijft boeken en tijdschriften, is actief in de politiek en de vakbond en verspreidt leermaterialen. In 1932 raakt hij in conflict van Saint-Paul met het gemeentebestuur omdat zijn leerlingen de omgeving kritisch onderzoeken. De rechtse burgemeester verspreidt haataffiches tegen Freinet, organiseert een schoolstaking en doet een mislukte poging om de school gewelddadig te ontruimen. Deze anti-Freinetcampagne trekt de aandacht, waardoor Freinet ook internationaal bekend wordt.	5
Freinet mag na de anti-campagne niet meer werken in het openbaar onderwijs. Nadat hij ontslagen is, richt Freinet in 1934 zelf een school en internaat op in Vince, waar ook minder arme kinderen gratis worden opgenomen. De school wordt een experimenteer- en oefenplaats voor de nieuwe pedagogie en zal ook cursussen voor leerkrachten inrichten.	6
Tijdens de Tweede Wereldoorlog in 1940 wordt Freinet gevangen genomen en zijn school wordt uiteindelijk vernietigd en geplunderd. Na oorlog krijgt Freinet de leiding over de voedselbedeling en het onderwijscentrum voor vluchtelingenkinderen, waar hij zijn pedagogie toepast. Omdat er tijdens de oorlog zo veel nieuwe wapens werden gebruikt	7

ontwikkelt hij een fascinatie voor techniek. Hij zet zelf experimenten op zoals het maken van een luchtballon.	
Na de Tweede Weeldoorlog richt Freinet een internationale beweging op die over heel Europa Freinetscholen opricht. Freinet publiceert samen met zijn vrouw Elise zeer veel boeken en organiseert congressen om zijn pedagogie te verspreiden. Uiteindelijk zal hij overlijden in 1966.	8

1

Gars, geboortehuis van Freinet

2

Freinet in 1914 (18 jaar)

3

Freinet en zijn leerlingen in 1924

4

Freinet, Bal en Elise

5

School in Saint-Paul

6

De Freinetschool in Vence in aanbouw

7

Leerlingen maken een luchtballon

8

Freinet in 1965

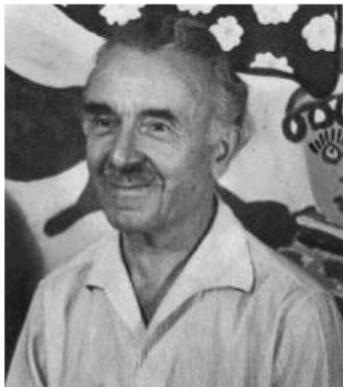

Freinet pedagogie

Eventueel interessant films over Freinet:

L'Ecole Buissonnière (De Spijbelschool) en in 2007 de TV-film Le maître qui laissait les enfants rêver (De meester die de kinderen liet dromen).

1. Kinderen en volwassenen staan naast elkaar. Volwassenen staan niet boven kinderen. Kinderen hebben recht op respect. Leerkrachten moeten hen serieus nemen. Het omgekeerde geldt natuurlijk ook.

Kan je hier een voorbeeld van geven? Welk?
Waarom vind je dat goed/niet goed?

2. Kinderen moeten leren om verantwoordelijkheid op te nemen voor hun familie, buurt, klas, school, … Ze moeten zich inzetten voor anderen.

Kan je hier een voorbeeld van geven? Welk?
Waarom vind je dat goed/niet goed?

3. School gaat niet enkel over kennis, maar ook over kunst en creativiteit.

Kan je hier een voorbeeld van geven? Welk?
Waarom vind je dat goed/niet goed?

4. Elk kind moet op zijn eigen tempo kunnen leren én kinderen moeten leren om samen te werken met anderen.

Kan je hier een voorbeeld van geven? Welk?
Waarom vind je dat goed/niet goed?

5. De lessen op school vertrekken best vanuit de interesses van de kinderen. Kinderen mogen zelf ideeën aanbrengen.

Kan je hier een voorbeeld van geven? Welk?
Waarom vind je dat goed/niet goed?

6. School helpt kinderen om mee te kunnen draaien in de samenleving en bijvoorbeeld ee, goede job te kunnen vinden.

Kan je hier een voorbeeld van geven? Welk?
Waarom vind je dat goed/niet goed?

7. Kinderen leren het best als ze het zelf hebben gedaan. Het is belangrijk om veel proeven en doe-opdrachten te doen, ook buiten de school.

Kan je hier een voorbeeld van geven? Welk?
Waarom vind je dat goed/niet goed?

8. Leren gaat niet enkel over kennis, maar ook om werken met je handen, techniek, naaien, schilderen, schrijnwerkerij, …

Kan je hier een voorbeeld van geven? Welk?
Waarom vind je dat goed/niet goed?

9. Kinderen moeten leren om samen beslissingen te nemen. Ze moeten leren luisteren naar elkaar en naar compromissen zoeken.

Kan je hier een voorbeeld van geven? Welk?
Waarom vind je dat goed/niet goed?

Idee	Techniek	Materiaal
Persoonlijke ontplooiing, zelfstandig werk, eigen leerwegen	Persoonlijk weekplan opstellen > Zelfevaluatie > Zelfstudie vaardigheden > Zelfstudie kennis, spreekbeurt >	< Weekplanformulier < Brevetten < Geprogrammeerde instructie < Werkbibliotheek
Samenwerken, verantwoordelijkheidsbesef, zelfbestuur, burgerschapsvorming	Groepswerk, groepsstudie > Klassenvergadering > Klassenkas >	< Werkhoeken, ateliers < Agenda, muurkrant < Klasse!box
Vrije expressie	Vrije tekst > Vrije tekening >	< Klassendagboek, eigen levensboek, drukpers < Goed toegerust kunstatelier
Mondelinge communicatie Schriftelijke communicatie Audiovisuele communicatie	Presentaties, werkoverleg, klassenvergadering > Schoolcorrespondentie, schoolkrant, druksels	< Gemeenschapsruimte < Drukpers, tekstverwerker, internet < AV-apparatuur, internet
Levensecht onderwijs	Belangstellingscomplexen > Veldonderzoek, excursies >	< Wat de kinderen mee- en inbrengen, schoolmuseum < Diverse, afhankelijk van onderwerp en aard van het onderzoek
Proefondervindelijk verkennen	Experimenteren, onderzoeken (binnen en buiten) > Natuurlijk leren lezen, tekenen en schrijven	< Experimenteerhoek, techniekatelier < Eigen teksten, drukpers, kunstateliers
Natuurlijke methode	Levend lezen > Levend rekenen, bijvoorbeeld excursiekosten >	< Eigen teksten, schoolkrant, Drukpers, tekstverwerker < Klassenkas
Zinvol werk: hoofd- en handarbeid	Schrijven om gelezen te worden: correspondentie, schoolkrant, albums, gedichtenbundels > Koken en knutselen > Dierverzorging en tuinwerk >	< Ateliers, drukpers < Ingerichte keuken en werkplaats < Kinderboerderijtje en schooltuin